

Precvičovanie učiva zo slovenčiny pre 6. ročník – slovesá

Ak máte doma šiestaka alebo šiestačku, tak si s nimi môžete zopakovať slovesá.

Čo by mali vedieť šiestaci o slovesách?

Slovesá vyjadrujú dej, činnosť alebo stav osôb, zvierat a vecí.

Čo určujeme pri slovesách?

1. osoba

1. osoba (ja, my)

2. osoba (ty, vy)

3. osoba (on, ona, ono, oni, ony)

2. číslo

jednotné (singulár), množné (plurál)

3. čas

a. minulý

čítal som, prečítal som

b. prítomný

čítam

c. budúci

budem čítať, prečítam

4. spôsob

a. oznamovací (Ja čítam.)

b. rozkazovací (Čítaj!)

c. podmieňovací (Bol by som čítal. Čítal by som.)

V prítomnom čase tvoríme vety pomocou BY.

V minulom čase tvoríme vety pomocou BOL BY, BOLA BY, BOLO BY, BOLI BY.

POZOR! Neexistuje opytovací spôsob.

5. Zvratné a nezvratné slovesá

a) **zvratné slovesá**: dariť sa, mračiť sa, predstaviť si

Zvratné slovesá sa skladajú z dvoch častí: sloveso + zvratné zámeno sa, si.

b) **nezvratné slovesá**: vzlietnuť, večerať

6. Jednoduchý a zložený slovesný tvar

Slovesné tvary podľa zloženia delíme na jednoduché a zložené.

Jednoduchý slovesný tvar tvorí jedno slovo: napíše, čítajú, chytíme zdá **sa**. Zvratné slovesá sú jednoduchými slovesnými tvarmi.

Zložený slovesný tvar sa skladá z dvoch alebo viacerých slov: budem písať, staval by som sa, rozmýšľal som.

Cvičenia pre dieťa

1. Doplní údaje do tabuľky.

sloveso	osoba	číslo	čas	spôsob	tvar	Zvratné- nezvratné
čítajú						
Skry sa!						
Píšte!						
recitovali by ste						
bol by som spal						
budem lietať						

2. Ktorou otázkou sa pýtame na slovesá?

- a) *kto? čo?* b) *čo robí?* c) *aký? aká?*

3. Slovesá sa:

- a) *skloňujú* b) *stupňujú* c) *časujú*

4. Ako sa volá základný tvar sloviess?

- a) *prípona* b) *neurčitok* c) *predpona*

5. Ktoré kategórie určujeme pri slovesách?

- a) *osobu, číslo, pád* b) *rod, číslo, pád* c) *osobu, číslo, čas*

6. Napíš neurčitok sloviess.

pečieme _____ cvičíš _____ tancujú _____

7. Podčiarkni v hádankách slovesá.

Na veži sedím, nie som vták, vo vrecku ležím, na rukách sa nosím. Kto som?

Mám taký súdok, v ktorom je dvojaký nápoj, a predsa sa nezmieša.

Sedem kamarátov spolu býva, šesť ich do práce beží a siedmy si doma leží.

Nikdy nešíje, no s ihlami žije.

8. Doplň správne i, y, í, ý.

Má nové farb __, a tak steny farb __. V mori lov __ ryby. Kos __ veľké lúky. Um __ si ruky!

8. Napíš slovesá podľa zadania v zátvorke.

upraviť (2. os., sg., min. č.) - _____

uvariť (1. os., pl., bud. č.) - _____

sadiť (3. os., sg., prít. č.) - _____

grilovať (2. os., pl., bud. č.) - _____

9. Vyčasuj sloveso čítať v prítomnom čase.

Prítomný čas	
ja	my
ty	vy
on/ona/ono	oni/ony

10. Utvor zo slovies 2. osobu množného čísla minulého času podmienovacieho spôsobu.

plávať _____ vravieť _____ bežať _____

Kľúč správnych odpovedí pre rodičov

1. Dopln údaj do tabuľky.

sloveso	osoba	číslo	čas	spôsob	tvar	Zvratné- nezvratné
čítajú	3.	plurál	prítomný	oznamovací	jednoduchý	nezvratné
Skry sa!	2.	singulár	prítomný	rozkazovací	jednoduchý	zvratné
Píšte!	2.	plurál	prítomný	rozkazovací	jednoduchý	nezvratné
recitovali by ste	2.	plurál	prítomný	podmieňovací	zložený	nezvratné
bol by som spal	1.	singulár	minulý	podmieňovací	zložený	nezvratné
budem lietať	1.	singulár	budúci	oznamovací	zložený	nezvratné

2. Ktorou otázkou sa pýtame na slovesá?

a) kto? čo?

b) čo robí?

c) aký? aká?

3. Slovesá sa:

a) skloňujú

b) stupňujú

c) časujú

4. Ako sa volá základný tvar sloves?

a) prípona

b) neurčitok

c) predpona

5. Ktoré kategórie určujeme pri slovesách?

a) osobu, číslo, pád

b) rod, číslo, pád

c) osobu, číslo, čas

6. Napíš neurčitok sloves.

pečieme - **PIEČI**

cvičíš - **CVIČIŠ**

tancujú - **TANCOVAŤ**

7. Podčiarkni v hádankách slovesá.

Na veži **sedím**, nie som vták, vo vrecku **ležím**, na rukách sa **nosím**. Kto som?

Mám taký súdok, v ktorom **je** dvojaký nápoj, a predsa sa **nezmieša**.

Sedem kamarátov spolu **býva**, šesť ich do práce **beží** a siedmy si doma **leží**.

Nikdy **nešije**, no s ihlami **žije**.

8. Doplň správne i, y, í, ý.

Má nové farby **y**, a tak steny farbí **í**. V mori loví **í** ryby. Kosí **í** veľké lúky. Umy **y** si ruky!

8. Napíš slovesá podľa zadania v zátvorke.

upraviť (2. os., sg., min. č.) - **ty si upravil**

uvariť (1. os., pl., bud. č.) - **my uvaríme**

sadiť (3. os., sg., prít. č.) - **on sadi**

grilovať (2. os., pl., bud. č.) - **vy budete grilovať**

9. Vyčasuj sloveso čítať v prítomnom čase.

Prítomný čas	
ja čítam	my čítame
ty čítaš	vy čítate
on/ona/ono číta	oni/ony čítajú

10. Utvor zo slovies 2. osobu množného čísla minulého času podmieňovacieho spôsobu.

plávať **vy by ste boli plávali** vraviť **vy by ste boli vraveli** bežať **vy by ste boli bežali**